

Den finansielle sektors forventninger til kvægbrugene

Set med Nordeas øjne

Morten Riget, Landbrugsdirektør

26.02.2024

Nordea

Agenda

- Vi er Nordea – Agri & Food
- Økonomisk udvikling
- Mælkeproducenterne hos Nordea
- Opmærksomhedspunkter
- ESG og kreditværdighed
- Opsamling og spørgsmål

Nordea Danmark

Hvem er vi?

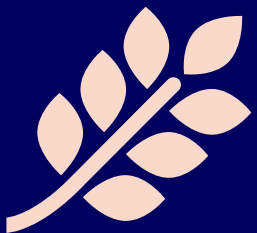

**Den foretrukne finansielle
partner for fremtidens
danske landbrug**

Nordea Agri & Food

Den foretrukne
finansielle partner,
med indsigt i
fødevareproduktion.
Hos Nordea Agri &
Food kigger vi på **hele**
fødevareværdikæden
– fra **jord til bord.** Vi
vil sammen med vores
kunder gå **forrest** med
den **grønne omstilling**

Randers

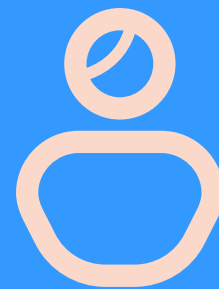
Holstebro

Kolding

Haslev

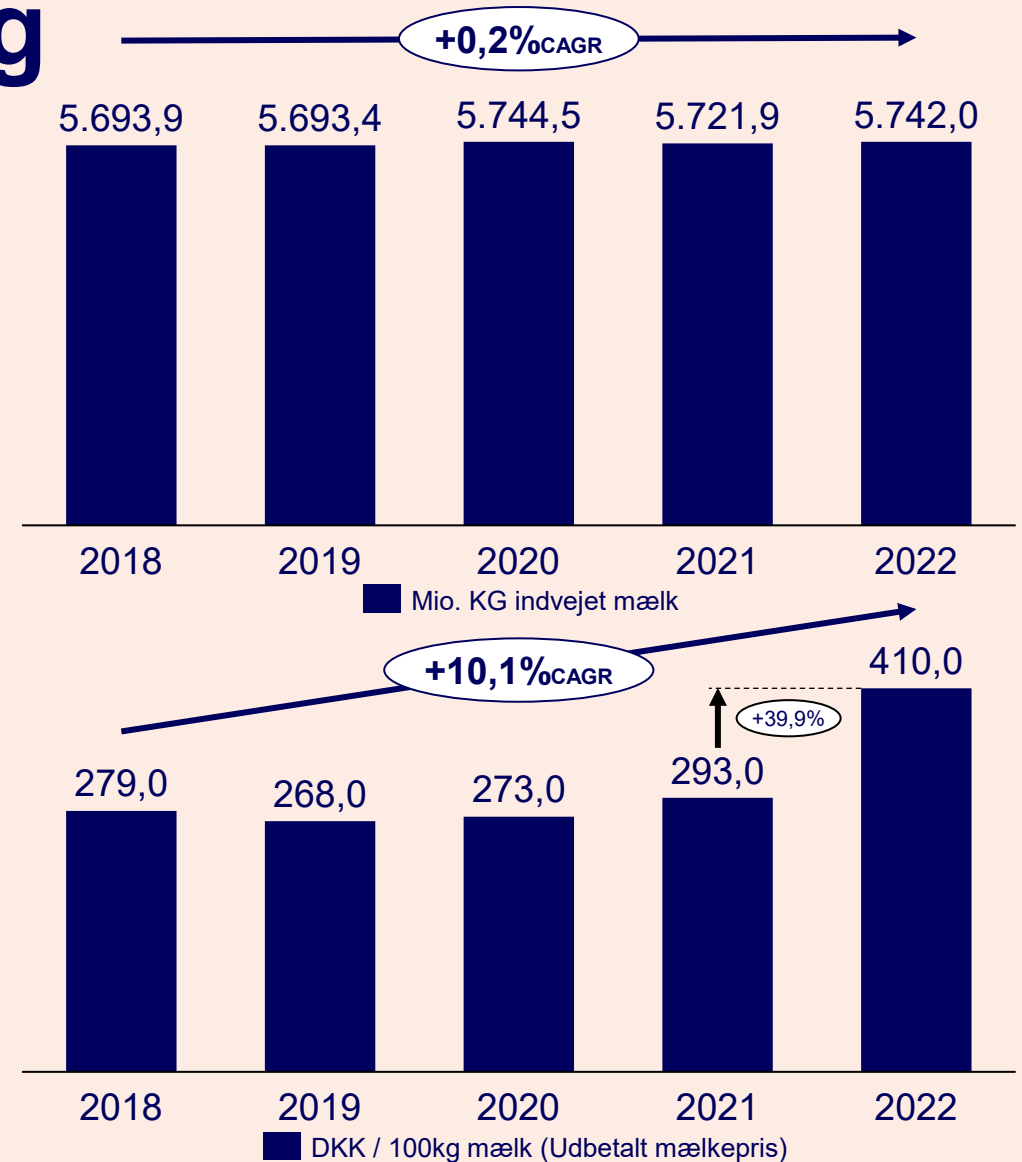
Specialuddannede
rådgivere med
kompetencer inden for
alle grene af dansk
landbrug og
fødevareproduktion.
Fokus på at være den
foretrukne finansielle
partner og levere
fremtidens
finansiering til den
danske
fødevareproduktion

Fokus på at **drive den**
grønne omstilling,
sammen med vores
kunder. Vi stiller
grønne finansierings-
løsninger til rådighed
og vil være **forrest** på
området. Vores
rådgivere uddannes
inden for **ESG-**
området

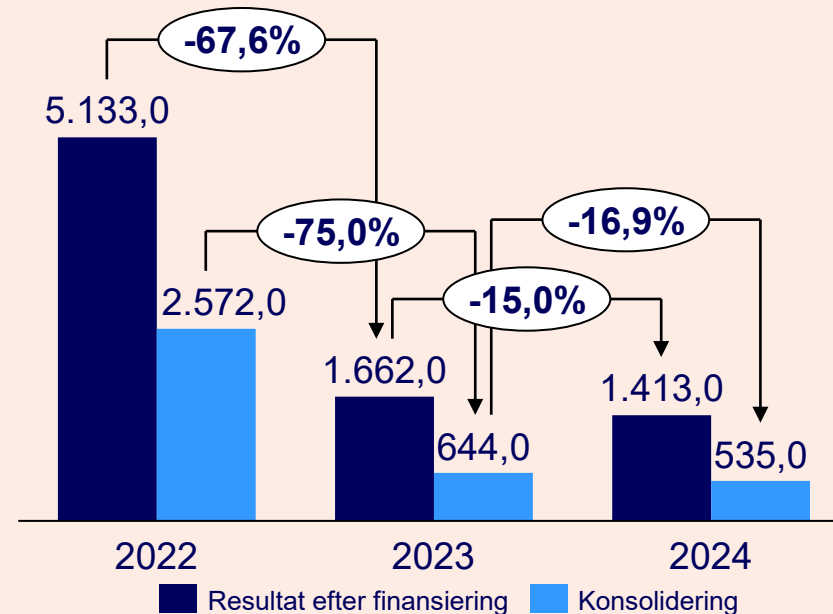
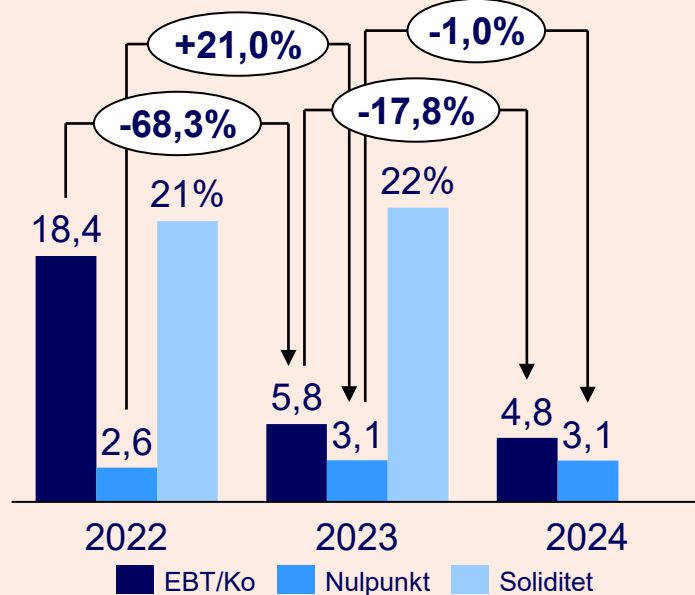
Mængde- og prisudvikling

- Stabil mælkemængde fra færre køer
- Mælkepriserne er historisk høje for både konventionel og økologisk mælk
- De høje priser har givet meget tilfredsstillende resultater for branchen
- Med de aktuelle noteringer primo 2024 har priserne taget et mindre knæk men er fortsat på et pænt niveau

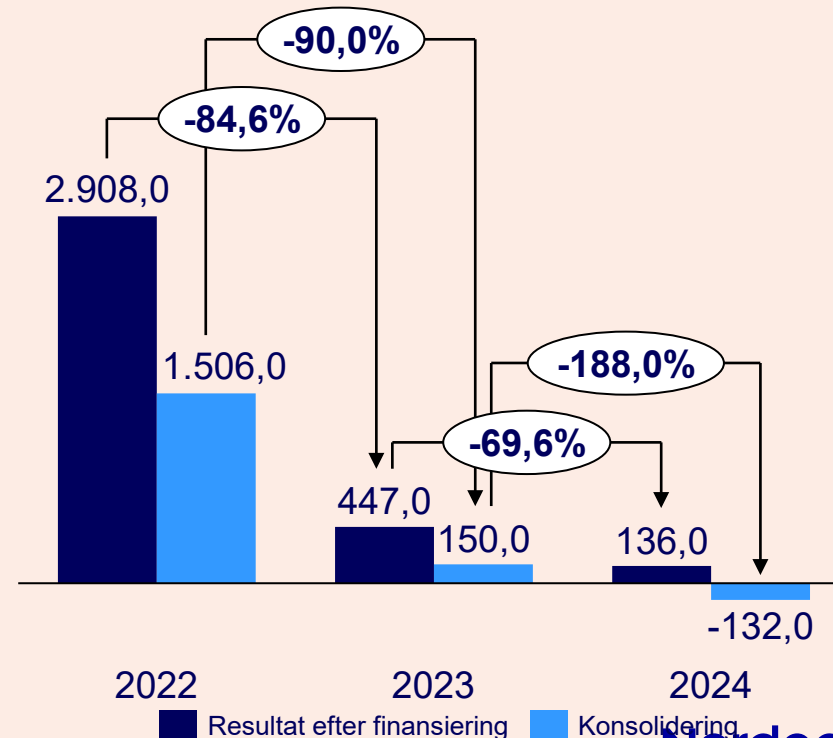
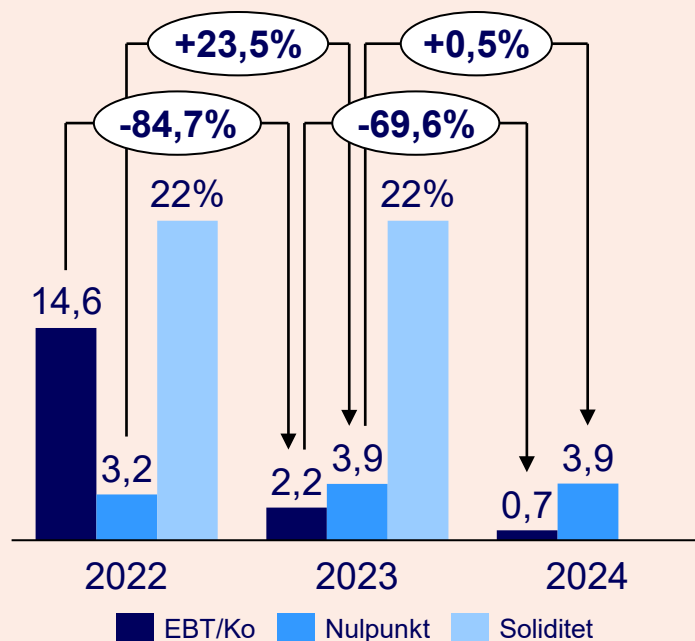

Resultater

- Resultat efter finansiering samt konsolidering markant reduceret fra 2022 til 2023
- ....og forventes fortsat reduceret for 2024 – om end udviklingen synes at stabilisere sig
- De reducerede resultater i 2023 skyldes både reduceret mælkeindtægt fra knæk i priserne, øgede foderomkostninger, lønninger samt øgede finansieringsomkostninger

Konventionel
Gns. ca. 280 køer

Økologisk
Gns. ca. 200 køer

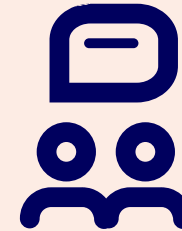

Mælkeproducenterne i Nordea

Mælkeproducenterne i Nordea

- Mindre analyse af Nordeas mælkeproducenter i perioden 2019 – 2022
  - Gns. antal køer/bedrift steget fra 337 til 377
  - Positiv rating-udvikling
  - Stor stigning i EBT/ko
  - Positiv udvikling i både afkastgrad og soliditetsgrad, men negativ udvikling i 0-punkt
  - Vi ser positivt på branchen, og der har været en stærk økonomisk udvikling.
- Der er også opmærksomhedspunkter

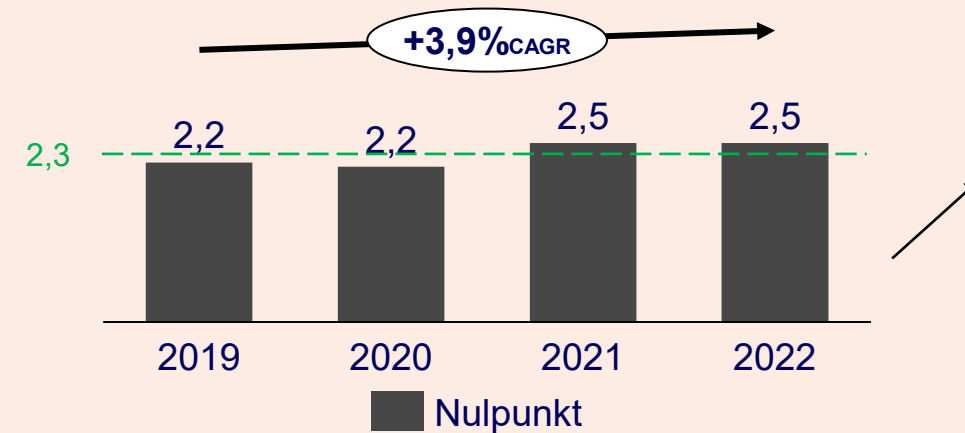
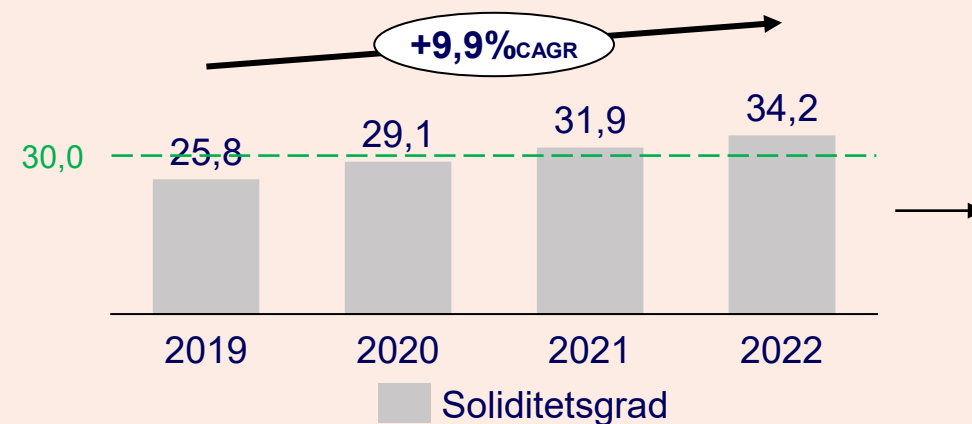
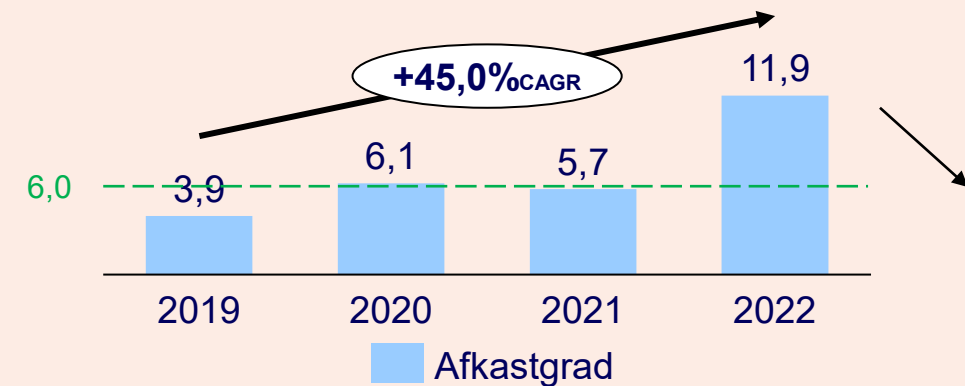
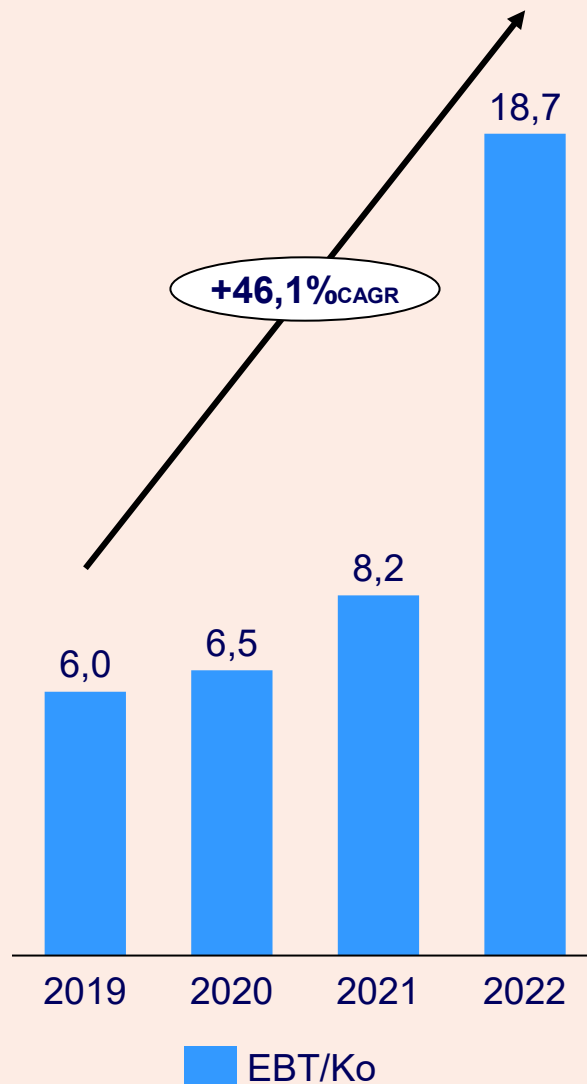
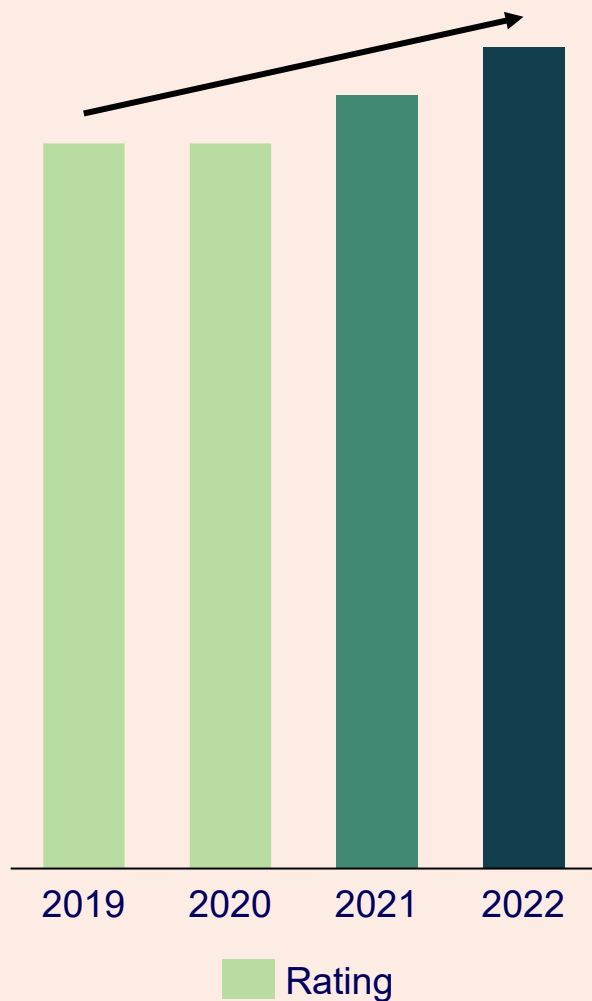

Antal mælkeproducenter
(n = +50)

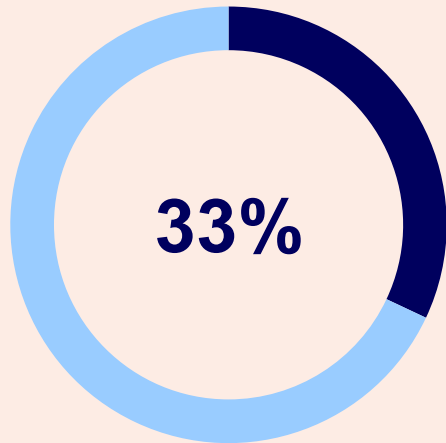
Konventionelle mælkeproducenter
Regnskabsmæssige værdier

Mælkeproducenterne i Nordea

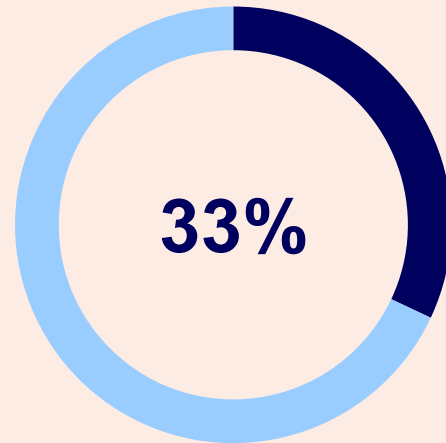

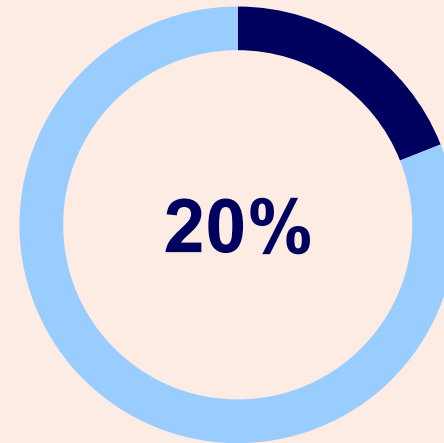
Mælkeproducenter i Nordea

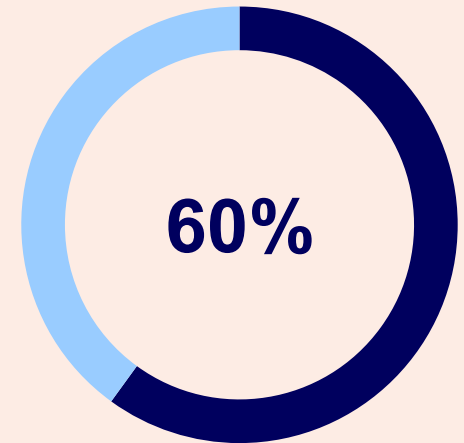
2034-klar

ESG-rapport

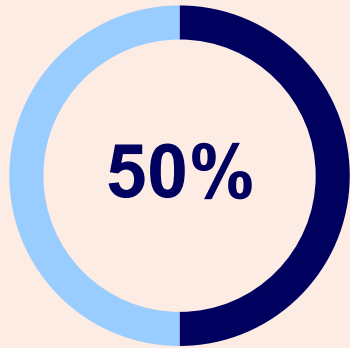

**Gårdråd/
bestyrelse**

Strategiplan

Mælkeproducenter i Nordea

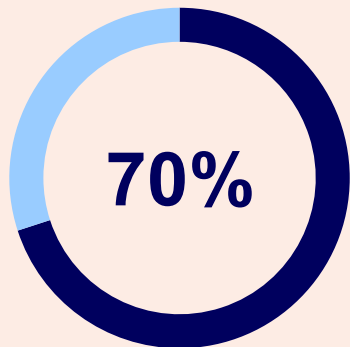
”Mælkeproducenter med gårdbestyrelse er lidt mere fremsynet”

50% af mælkeproducenterne med en gårdbestyrelse er 2034-klar

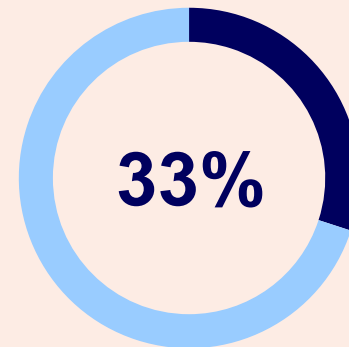
”Mælkeproducenterne med gårdbestyrelse har skabt bedre resultater”

Økonomiske robusthed er steget mere (2019-2022) for mælkeproducenter med gårdbestyrelse end dem uden gårdbestyrelse

”Mælkeproducenter der er 2034-klar arbejder mere strategisk”

70% af mælkeproducenterne der er 2034-klar har en strategiplan

”Mælkeproducenter er længere på ESG-rejsen”

Under 10% af vores landmænd har udarbejdet en ESG-rapport, men ca. 33% af mælkeproducenterne har en ESG-rapport

Opmærksomhedspunkter

- **Stigende nulpunkt de seneste år**
  - Omkostningerne stiger og stiger...
  - ... men de dygtigste har fingeren på pulsen. Har du?
  - **Er din konkurrence-evne i den bedste 1/3?**
  - Hvad er din plan for at være der til næste år?
    - Omkostningsreduktion? Øget effektivitet?
    - Nye indtjeningssegmenter?
- **Finansstrategi**
  - Rentestrategi – og eksekver på den!
  - Bankgæld
  - Likviditetsbuffer
- **Forretningsstrategi**
  - 2034-klar?
  - ESG-investeringer?
  - Producere på en anden måde eller noget andet?
- **Ejerstrategi**
  - Δ forretningsstrategi $\rightarrow$ Δ ejerstrategi?
  - Medejer/investor?
  - Salg/generationsskifte?
- **Afklaring CO2-afgift**
  - Tiltro til L&F's Klimaplan
  - Nordeas "Klimaplan" matcher Jeres

ESG er mere end CO2

Hollandsk storbank afviser at finansiere kalveimport i fremtiden

- AgriWatch november 2023

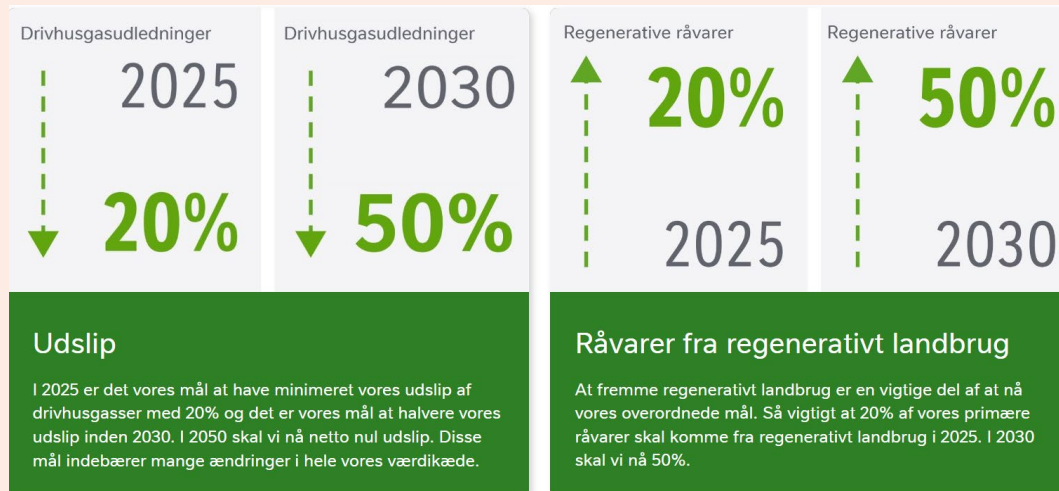
Aarhus Kommune nær et forbud mod indkøb af hurtigtvoksende kyllinger - LandbrugsAvisen februar 2024

Hollandsk by indfører forbud mod kødreklamer

- LandbrugsAvisen februar 2024

Vi vil gå Beyond ved at købe vores råvarer fra bæredygtige kilder og fra regenerative landbrugsmetoder, idet vi sigter mod, at 30 % af alle råvarer inden 2030 og 100 % inden 2040, kommer fra regenerative landbrugsmetoder og bæredygtige kilder.

ESG og kreditværdighed

Alle ESG forhold er vigtige. De "ekstra vigtige" for dansk landbrug:

E → Påvirkninger og tiltag ift. klima, vandbeskyttelse og biodiversitet

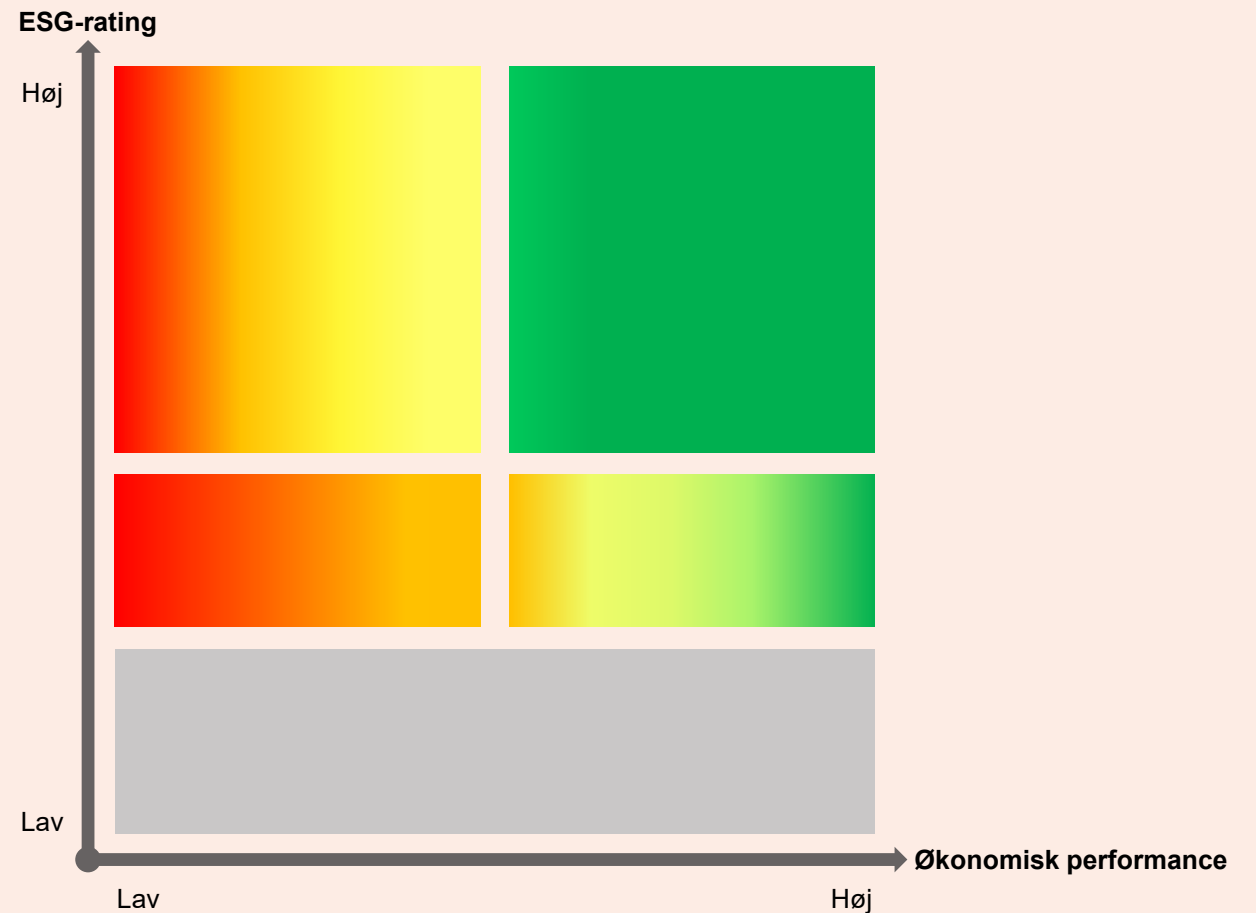
Transitionsplan med actions og beregning af Co2-reduktion, lavbundsjord/vådområder, Naturtjek og actions, pesticid-forbrug, leverandøraftryk (foderindkøb f.eks. soya)

S → Arbejdssikkerhed og uddannelse

Arbejdsulykker, uddannelsestimer/certificering, anciennitet

G → Dyrevelfærd og ledelsesmæssig risiko, og finansiell styring

Dødelighed, "sundhedstal", staldsystemer, transport, risikoanalyser, økonomisk rapportering, strategiplaner, beslutningsprocesser

ESG er ny driver for dansk landbrugs værdiskabelse

Fra fremtidssikret bedrift til bæredygtig forretningsmodel

ESG

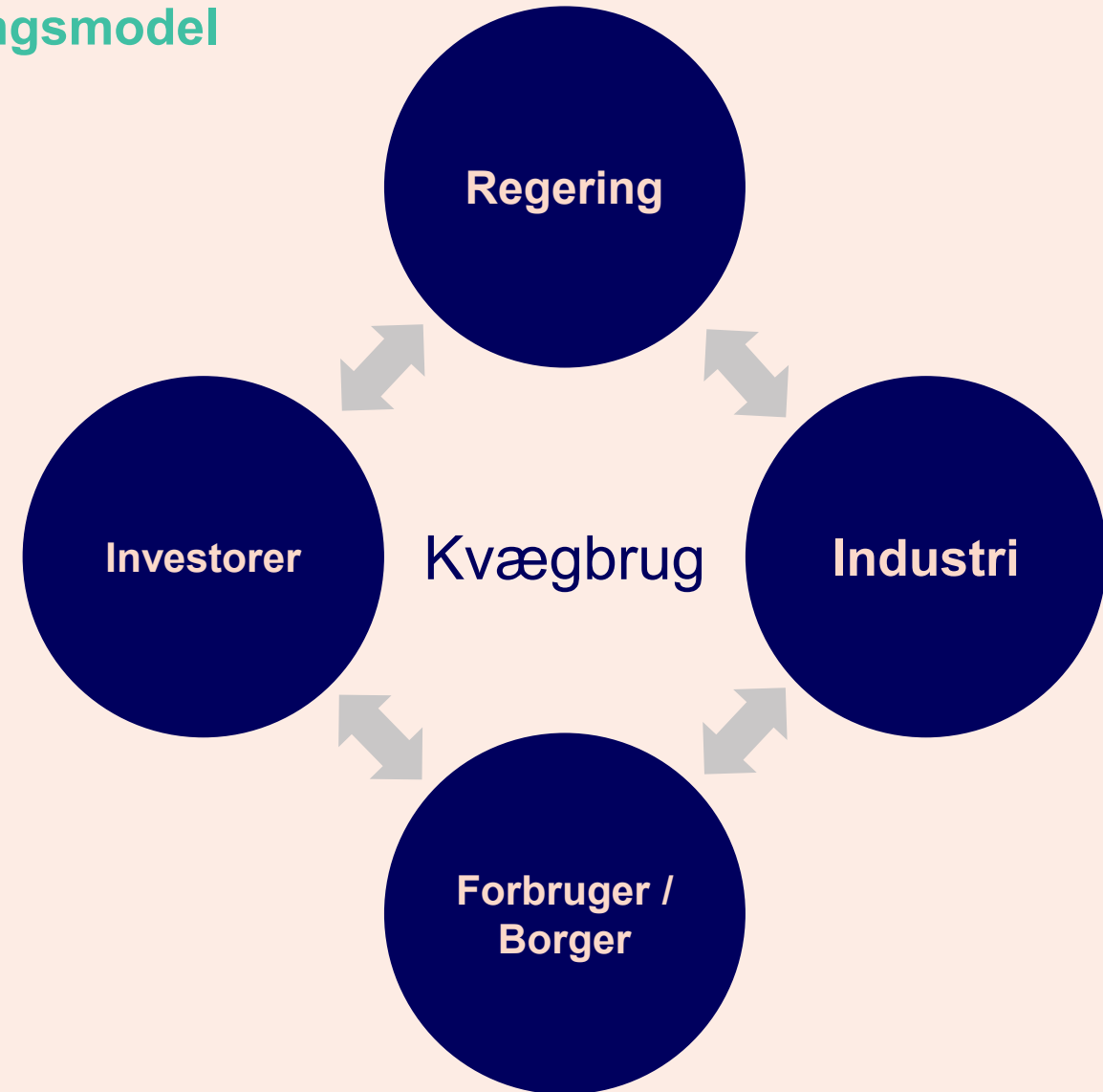
- Er både "license to produce" & "license to supply"
- Kalder på forstærkede værdikædeforpligtigelser
- Er forudsætning for fremtidig værdiskabelse

Kapital fra investor / bank vil flyde mod de bæredygtige forretningsmodeller → AFGØRENDE for fremtidig værdiskabelse

Dit ESG-arbejde -> Se det som nye muligheder!

- Differentiering (konkurrencefordel, tiltrækningskraft)
- Brug af data giver indsigt og nye muligheder
- Medarbejderinvolvering
- Åbenhed ift. lokalsamfundet
- Ny strategi?
- Stolthed

ESG vil afspejles i fremtidige finansieringsvilkår!
...incl. adgang til finansiering!

Opsummering

Kvægsektoren set med Nordeas øjne

- Flot økonomisk udvikling de seneste år
...selvfølgelig drevet af høj mælkepris
...men langt de fleste af jer har udnyttet det, og står nu med en god økonomisk robusthed

- ESG:
  - I er foran på ESG-rejsen ift. jeres kolleger
  - Governance-mæssige tiltag (gårdbestyrelse og strategiplaner) giver resultater

- Fokus på din konkurrenceevne
  - Tilbage til de gode dyder..
  - Hold fast i at investeringer skal give et acceptabelt afkast - også jordkøb

- Der er høje ESG-forventninger til jer ikke mindst ift. de miljømæssige forhold
  - Krav kommer i forskelligt tempo...
  - ...fra politikere, supermarkedskæder, fødevareindustrien, forbrugere, investorer/långivere

Omstilling af dansk landbrug til en bæredygtig fødevareproduktion kalder på rigtige strategiske beslutninger - og det kræver en dygtig ledelse også i den enkelte landbrugsvirksomhed. Sæt det rigtige hold og læg de rigtige planer!

Spørgsmål

Tak for i dag!

Morten Riget
Landbrugsdirektør

Oplysningerne i dette materiale er udelukkende ment som generel information og henvender sig alene til de modtagere, som materialet er rettet mod. Vurderinger samt øvrige oplysninger i materialet er gældende pr. udgivelsesdatoen og kan ændres uden varsel. Der gives ingen garanti for, at oplysningerne er nøjagtige eller komplette. Materialet er gennemgået omhyggeligt, og vurderingerne er foretaget efter vores bedste skøn.

Oplysningerne i dette materiale er ikke rådgivning og skal ej heller ses som et tilbud om eller en opfordring til køb eller salg af finansielle instrumenter. Oplysningerne heri tager ikke højde for bestemte modtageres investeringsformål, finansielle situation eller behov. Det tilrådes altid at indhente relevant og konkret professionel rådgivning, inden der træffes investerings- eller kreditbeslutninger. Det bemærkes, at historiske afkast ikke er nogen garanti for fremtidige afkast.

Nordea er ikke rådgiver for så vidt angår juridiske, skattemæssige, regnskabsmæssige eller lovgivningsmæssige forhold. Dette dokument må ikke gengives, distribueres eller offentliggøres uden forudgående skriftligt tilsagn fra Nordea.

